

En la revista de la tardor de 1999 ja expliquem d'on surten totes aquestes dades i perquè s'anomena la "Recerca de l'Ollé" a tot aquest seguit de dades recollides per Josep Maria Ollé i Romeu per compte del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana. Les dades que ens fa arribar corresponen al buidat dels diaris *La Renaixença* (1881-1905) i *La Veu de Catalunya* (1899-1936).

Les recerques de l'Ollé XII

La primera gran trobada

Barcelona 1902: "Concurs de gegants i monstros tipichs"

Ara fa 100 anys que es va fer la primera gran trobada de gegants. L'Ajuntament de Barcelona segurament feia dies que ho duia entre mans, un esdeveniment com aquest no es munta d'un dia per l'altra!

Malgrat tot, la primera notícia és a *La Veu de Catalunya* del 4 de setembre, i l'endemà *La Renaixença* ja anuncia la participació de diverses figures. Més endavant parlarem dels qui van participar-hi, però en aquest primer article destaca l'assistència de **2 gegants indis de Manresa**. Evidentment es deu tractar d'un error perquè en aquells moments vestien **indumentària moresca**.

DIABLES I CARRETTILLES

La següent referència és del dia 8 a *La Veu*, que publica les bases "Concurs de gegants i monstros típichs". Després d'aquesta referència els diaris emmudeixen fins al dia 19 quan

Gegants de Mataró i la "noia", 1902. Reproducció del llibre *Gegants, nans i altres entremesos*

Antics Gegants del barri del Carme de Tàrraga, 1902. Reproducció del llibre *Gegants, nans i altres entremesos*

ELS QUE HI VAN ANAR

La *Renaixença* del 24, dia de la Mercè, detalla tots els que hi van participar i l'ordre en el qual van desfilar pels carrers de Barcelona.

- **Barcelona, Parella de gegants de Santa Maria del Mar** (desapareguts).
- **L'Arboç, parella de gegants** (Curiosament no esmenten els diables, malgrat que en un article anterior esmentaven la particularitat de les carretilles).
- **Badalona, parella de gegants, parella de nanos, anunci d'un establiment d'eixa ciutat, parella de cara-caritas** (Pel que sabem de Badalona d'aquells anys, els gegants anaven acompanyats d'un home-anunci d'un comerç que sembla que patrocinava el seu manteniment. De la parella de "cara-caritas" no hem tret l'entrellat de què eren).
- **Berga, parella de gegants i nanos, àguila, diables i patum** (Els diables a què es refereix el periodista són les maces i la patum la guita. Per altra banda, no esmenta la participació de Sant Miquel, malgrat que dies abans havia estat descrit amb detall).
- **Igualada, parella de gegants** (Els que hi van assistir van ser els del barri de la Font Vella).
- **La Bisbal, parella de gegants, nanos, drac i àguila** (Els gegants esmentats són els coneguts com a "fesolers" i que després de ser adquirits per Salvador Dalí van desaparèixer de la circulació).
- **Lleida, parella de gegants de la ciutat, parella de gegants de Sant Andreu i parella de gegants de la Santa Infància** (Les dues darreres parelles desaparegudes).
- **Mataró, parella de gegants i la noia** (La noia és la gegantona Toneta).
- **Manresa, parella de gegants i nanos.**
- **Olot, parella de gegants infantils, nanos i àguila del barri de Sant Ferriol** (Els gegants infantils esmentats són els de l'Art Cristià i els nanos el Cucut i la Xurruca).
- **Sant Gervasi, parella de gegants** (Aquests gegants barcelonins, avui desapareguts, també eren coneguts com els de la Bonanova).
- **Sitges, parella de gegants.**
- **Tàrrega, parella de gegants** (Eren els antics gegants del barri del Carme, avui desapareguts i substituïts per una parella més moderna).
- **Valls, parella de gegants, un gegant en Robafaves i àguila** (Actualment són coneguts com a Robafaves els de Mataró, mentre que el de Valls té el sobrenom de Lladrefaves. Mentre el gegantó és el mateix, els gegants són els antecessors dels actuals).
- **Vic, parella de gegants, nanos i lo Cap de Llúpia.**
- **Vilanova, parella de gegants, parella de gegants de pagesos i el drac** (Totes aquestes figures van desaparèixer i han estat recuperades).
- **Vilafranca, drac.**
- **Tortosa, les tortugues** (Naturalment es refereix a les cucaferes).
- **Barcelona, nano el Cucut a cavall d'un burro i gegants de la ciutat amb trajo de l'Edat Mitjana** ideat per Dionís Renart (El Cucut és l'antecessor de l'actual i aquests gegants tampoc són els actuals de la Ciutat).
- **Comparsa del castell de Santa Florentina de Canet**, propietat de la família Muntaner, formada per **trompetes a cavall, tabalers a cavall, guerrers amb armadures a cavall, nanos, patges** uns amb armes de la casa real de Sicília (En aquest cas es van oblidar d'esmentar els gegants, que existeixen encara, malgrat que es conserven desmuntats i per restaurar).

arriben els primers gegants, que són els de l'Arboç, acompanyats dels diables. La dada curiosa és que el periodista esmenta que les carretilles que porten són totalment desconegudes fora de les comarques del gran Penedès.

EL SENYOR MIQUEL DE BERGA I LA NOIA DE MANRESA

Seguint amb les errades de la premsa, *La Veu* del dia 22 especifica que d'entre altres elements ha arribat la Patum, destacant el vestuari del senyor Miquel que, evidentment i després de llegir-ne la descripció, correspon al Sant Miquel que remata les maces. També arriben els Gegants de Vilanova i la Geltrú completament restaurats. El dia 23 *La Veu* parla de la vinguda del "cèlebre Lligamosques", acompanyant els Ge-

Cercavila pels volts del Parc de la Ciutadella amb els Gegants de Santa Maria del Mar al davant. Arxiu Grau-Giró.

gants d'Olot, amb la qual cosa es veu que la fama ja el precedia en aquells temps.

També parla dels Gegants de Manresa amb la seva noia. Una vegada més el periodista duïa els papers mullats, perquè en aquells anys els únics gegants que anaven acompanyats d'una gegantona eren els de Mataró.

I UNA MICA MÉS

En total van assistir-hi 50 gegants, 10 monstres i 40 nanos. Els guanyadors van ser, segons *La Renaixença* del dia 30, el grup del castell de Santa Florentina, els Gegants de Berga, els de Manresa, els petits de Sant Lluc de l'Art Cristià d'Olot i les cucaferes de Tortosa.

Per avui n'hi ha prou, però l'Ollé seguirà passant el drap! ■

GE GANTS

Revista trimestral d'imatgeria festiva i cultura popular

Núm. 59. Tardor 2002. PVP 3,01 euros

